

[Kirkegaard.]

at vælge imellem, og dog er det lykkedes os i de seneste år at klare den værste lærermangel.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om der efter hans erfaring i den grønlandske befolkningspsyke er noget særligt, som ikke gør en lærers gerning tillokkende for befolkningen deroppe, siden tilgangen til læreruddannelsen i Grønland er for lille. Er forholdet det, at en grønlander hellere vil have en mere fri tilværelse som fanger, så at han kan tage på fiskeri og jagt, når det passer ham? Hvis det er tilfældet, kan det altså blive vanskeligt nok at få en tilstrækkelig stor tilgang til læreruddannelsen. Tør ministeren imidlertid besvare mit spørgsmål benægtende, mener jeg, at vi må have visse muligheder for at få denne tilgang. Disse muligheder må vi så bruge. Hvis man i et liberalt samfund ikke kan få de stillinger, som det er nødvendigt at besætte af hensyn til fremtidens trivsel og vækst, besat med kvalificerede folk under de givne omstændigheder, må vi nødvendigvis gøre disse stillinger mere attraktive. Det er en nødvendighed; den mulighed må vi så bruge. Efter min opfattelse vil det være billigere og bedre for den grønlandske befolkning, at vi forsøger den vej fremfor at besætte lærerstillingen i Grønland med såkaldte udsendte lærere.

Til sidst vil jeg gerne spørge den højtærede minister, om der i Grønland findes bopladser så små og så afsides beliggende, at der ikke er nogen mulighed for at ansætte en lærer på sådanne pladser, med andre ord om der i Grønland faktisk er børn, der enten ingen undervisning får eller kun en højst nødtørftig undervisning.

I øvrigt kan jeg på mit partis vegne give tilsagn om medvirken til lovforslagets gennemførelse.

O. Mathiasen: Det er ganske indlysende, at en betydelig revision og forbedring af læreruddannelsen i Grønland er påkrævet og absolut nødvendig, og det er den af flere grunde. I fremsættelsen og i lovforslagets bemærkninger er der nævnt flere grunde som f. eks. den, at den uddannelse, som en stor part af lærerne deroppe har, består i den såkaldte kateketskoleuddannelse, en uddannelse, som absolut er tilfredsstillende på

det specielle område, disse kateketer skal beskæftige sig med, men helt utilfredsstillende, når det gælder undervisningen i den moderne folkeskole. Det oplyses også, at der er adskillige lærere, der virker i skolen deroppe, som overhovedet ingen uddannelse har af nogen art. Det må være yderst utilfredsstillende.

Det stærkt stigende børnetal har været nævnt flere gange; det opgives til i 1975 at ville være steget til cirka det dobbelte, hvad der kræver en fordobling af lærerantallet. Dertil kommer, at den nye skoleordning har så mange nye principper med hensyn til undervisning og meget andet, at der nu stilles større krav til lærerne end tidligere.

En forbedring er altså absolut nødvendig, det er alle enige om, og det er også rigtigt, at målsætningen for den ny læreruddannelse i Grønland må være, at denne uddannelse i det store og hele kommer på højde med eller, som der står i bemærkningerne, bliver ligestillet med den uddannelse, der foregår på danske lærerskoler, naturligvis under hensyntagen til de ganske specielle grønlandske forhold, f. eks. sproget, kateketuddannelsen og den uddannelse, lærerne skal have for at virke i den grønlandske efterskole o. s. v.

Mit parti går naturligvis helt ind for lovforslaget. Jeg har dog et par enkelte ting at sige til den højtærede Grønlandsminister.

I § 1, stk. 3, står der, at lærere, der uddannes i Grønland, skal have adgang til ansættelse inden for det grønlandske skolevæsen; men i bemærkningerne står der, at man vil endvidere lægge vægt på at få etableret en uddannelse, således at de ved seminariet i Godthåb uddannede lærere kan få ansættelse i den danske folkeskole.

Jeg vil gerne, da det ikke står i selve lovforslaget, spørge den højtærede minister, om det ganske simpelt bliver sådan, at de lærere, der uddannes i Grønland, får adgang til at blive ansat i den danske folkeskole på samme måde som lærere, der uddannes hernede, har adgang til at få ansættelse ved folkeskolen i Grønland.

Hvad angår fagkredsen, som jeg ikke skal komme nærmere ind på, er der en lille ting, jeg gerne vil omtale. Der står i § 7, stk. 1, at hovedfagene er praktisk skolegerning, pædagogik og psykologi, og i stk. 2 i samme paragraf står der, at foruden i disse hoved-